

ВІДГУК РЕЦЕНЗЕНТА

на дисертацію ХУАН СІН на тему:

**«СТАНКОВИЙ ЖИВОПИС КИТАЮ: СТИЛЬОВІ І ЖАНРОВІ
ОСОБЛИВОСТІ (ДРУГА ПОЛОВИНА ХХ–ХХІ СТ.)»**

**представлену на здобуття наукового ступеня доктора філософії (PhD)
Спеціальність 023 – Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація**

Галузь знань 02 – Культура і мистецтво

Ступінь актуальності теми дослідження. Представлена дисертаційна робота присвячена становленню сучасного станкового живопису у Китаї, починаючи з другої половини ХХ століття і протягом ХХІ століття. Актуальність дослідження зумовлена важливістю вивчення процесів еволюції художньої творчості в контексті соціокультурних та політичних змін, що дозволяє не лише краще зрозуміти еволюцію художньої мови, але й прослідкувати процеси взаємодії традицій та інновацій, а також визначити тенденції розвитку сучасного мистецтва. З'ясування ключових аспектів формування стилістичних традицій дозволяє розглянути феномен розквіту сучасного станкового живопису в Китаї.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Дисертаційна робота є результатом виконаних автором наукових досліджень відповідно планів науково-дослідних робіт Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Предмет і об'єкт дослідження та ракурс обраної проблематики відповідають паспорту дисципліни 023 – образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація.

Наукова робота базується на застосуванні комплексного підходу до використання методів дослідження, що забезпечує всебічне вивчення стилістичних традицій станкового живопису в Китаї та їх трансформацію.

Обґрунтованість отриманих автором результатів забезпечена ретельним дослідженням джерельної бази та аналізом біля сотні творів мистецтва провідних китайських митців, а також апробацією на 4 всеукраїнських і міжнародних наукових, науково-методичних та науково-практичних конференціях та оприлюдненням у 10 наукових публікаціях.

Дослідження джерельної бази дозволило показати художню цінність станкового живопису Китаю другої половині ХХ століття – ХХІ століття, виділити найбільш головні напрями у розвитку станкової картини цього періоду, проаналізувати формування станкової картини в Китаї у другій половині ХХ століття, охарактеризувати засновників новітніх живописних тенденцій у станковій картині Китаю.

На прикладі аналізу конкретних творів мистецтва виявлено та проаналізовано основні прийоми живопису, що запроваджені у новітніх мистецьких тенденціях, які характеризують композиційні особливості сучасної станкової картини Китаю, відображаючи естетичні, формальні та ідеологічні національні традиції, отримуючи на собі вплив загального формування мистецтва в усьому світі.

Таким чином, мета, що пов'язана з упорядкуванням та систематизацією процесу становлення стилістичних традицій станкового живопису у Китаї та їх трансформації, починаючи з другої половини ХХ століття і протягом ХХІ століття., та завдання даного дослідження, а також використання як загальнонаукових, так і спеціальних методів дослідження сприяють обґрунтованості та достовірності виконання наукового завдання.

Достовірність і новизна отриманих результатів. Достовірність та обґрунтованість наукових положень, сформульованих в дисертації, базується на виявленні й систематизації наявних літературних джерел, їхньому подальшому опрацюванні та аналізі творчих здобутків митців Китаю, що дозволило дослідити становлення стилістичних традицій станкового живопису у Китаї та їх трансформацію, починаючи з другої половини ХХ століття і протягом ХХІ століття, визначити процеси та закономірності, які

відбувалися у станковому живопису в Китаї у зазначений період, виявити зв'язок ключових аспектів, які відобразились на стилістичних традиціях в станковому живописі у Китайському мистецтві у другій половині ХХ – ХХІ столітті, з'ясувати вплив європейських модерних тенденцій на трансформацію стилістичних традицій станкового живопису Китаю у зазначений період. Підтвердженням достовірності наукових положень даної дисертації є додаток у вигляді сто трьох ілюстрацій, що надає уявлення до наукового обігу дослідження.

Практичне значення результатів дослідження. Запропоновані дисертантом результати дослідження можуть стати основою для створення програм теоретичних курсів з мистецтва та станкового живопису відповідного хронологічного періоду. Робота дає цілісне, науково обґрунтоване уявлення для всебічного вивчення стилістичних традицій станкового живопису в Китаї та їх трансформації у другій половині ХХ–ХХІ ст. Вважаю можливим використання основних положень і матеріалів дисертації у навчальному процесі при складанні навчальних посібників для поглибленого вивчення мистецтва Китаю, а також у дослідницькій діяльності теоретиків і практиків сучасного мистецтва.

Оцінка змісту дисертації, її завершеності та дотримання принципів академічної доброчесності. За своїм змістом дисертація ХУАН СІН є завершеною самостійною науковою працею і свідчить про дотримання принципів академічної доброчесності.

Структура дисертації досить чітка та співвіднесена з проблемами, порушеними в дослідженні. Стиль написання тексту характеризує логіка і достатня чіткість висловлювань. Дослідження складається з вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, що налічує 168 позиції, та додатків. У додатку до дисертації наведено 103 ілюстрації у відповідності до станкового живопису Китаю. Загальний обсяг дисертації – 172 с.

У **вступі** автор, дотримуючись необхідних вимог, досить чітко визначив об'єкт і предмет дослідження, узгодивши їх з метою і завданнями, розкрив методологічні засади роботи, наукову новизну та теоретичну значущість результатів дослідження, надав відомості про апробацію ключових положень дисертації.

У **першому розділі** проаналізовано значне коло джерел стосовно станкового живопису Китаю другої половині ХХ – ХХІ століття. Визначені методи дослідження, відібрані за їхньою відповідністю вирішувати заявлені завдання.

Другий розділ присвячено розгляду розмаїтих течій в станковому живопису другої половині ХХ століття. Визначено, що художні рухи ХХІ століття, такі як постмодернізм, абстракціонізм та концептуалізм, стали визначними факторами становлення олійного живопису в Китаї та сприяли поширенню експериментів із формою, кольором, текстурою та засобами виразності, які поєднують традиційні елементи з інноваційними підходами.

У **третьому розділі** проаналізовані жанрові особливості олійного живопису Китаю. Показано, що жанрова різноманітність сучасного китайського живопису демонструє поєднання традиційних мотивів із сучасними естетичними підходами. Визначено, що сучасний станковий живопис Китаю відзначається поліжанровістю, яка дозволяє митцям поєднувати елементи реалістичного зображення з абстрактними прийомами, що підкреслює ідейне та емоційне навантаження творів.

Зазначено, що тематичні аспекти і новаторські формально-зображальні прийоми підкреслюють інноваційність китайського станкового мистецтва.

Оприлюднення результатів наукової роботи. Наукові результати дисертації висвітлено у десяти наукових публікаціях здобувача, зокрема, чотири статті в наукових фахових виданнях, включених до міжнародних наукометричних баз даних та дві статті в періодичних наукових виданнях інших держав, які є повноцінними членами-учасниками Європейського союзу або Організації економічного співробітництва. Також результати дослідження

були апробовані на чотирьох міжнародних науково-практичних конференціях.

Наукові результати, викладені в даній дисертаційній роботі, висвітлені у наукових публікаціях здобувача та відповідають вимогам п. 8–9 «Порядку присудження ступеня доктора філософії».

Зауваження та дискусійні питання щодо змісту дисертації.

1. Формулювання предмету дослідження в анотації і вступі дисертації не співпадають;
2. Мету дослідження бажано сформулювати більш чітко;
3. Третій пункт новизни некоректно сформульований;
4. Відсутній висновок щодо п'ятого завдання;
5. Трапляються граматичні помилки, зокрема, зверніть увагу на третій висновок.

Дискусійне питання: як символіка кольору в сучасному станковому живописі Китаю узгоджується із значенням кольору в теорії п'яти першоелементів.

Висновок про відповідність дисертації вимогам Порядку присудження наукових ступенів.

Дисертаційна робота ХУАН СІН «СТАНКОВИЙ ЖИВОПИС КИТАЮ: СТИЛЬОВІ І ЖАНРОВІ ОСОБЛИВОСТІ (ДРУГА ПОЛОВИНА ХХ–ХХІ СТ.)» є закінченим науковим дослідженням, що за актуальністю, теоретичною та практичною цінністю здобутих результатів, обґрунтованістю висновків повністю узгоджується з науковим профілем спеціальності 023 – «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» та відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 26 березня 2016 року № 261 (зі змінами і доповненням від 19.05.2023 № 502) і Постанові Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої

вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 року № 44 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №341 від 21.03.2022).

Здобувач ХУАН СІН заслуговує на присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 02 «Культура і мистецтво» за спеціальністю 023 – «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація».

Рецензент:

доцент, кандидат мистецтвознавства,

доцент кафедри живопису

Харківської державної

академії дизайну і мистецтв / _____ / Людмила ГОРБАТЕНКО

М.П.

«__» _____ 2024 р.